

- AMICH RAURICH, Narcís [et al.]. *Taller d'Història de Celrà*. Girona: Diputació de Girona, 2004. 96 p.
- BALLESTEROS I SAGARRA, Enric. *L'entorn marí de Tossa de Mar i Blanes*. Girona: Competium, 2004. 127 p.
- BARTI, Amèrica; PLANA, Rosa [coord.]; TREMOLEDA, Joaquim. *Liafranc romà*. Palafrugell/Girona: Ajuntament/Diputació, 2004. 242 p.
- BASSI, Jordi. *La cuina tradicional del Montseny*. Sant Vicenç de Castellet: El Farell Edicions, 2004. 136 p.
- BERRUZO, Alfons; GRUART, Joan. *Senderisme*. Girona: Patronat de Turisme Costa Brava, 2004. 44 p.
- BORRÀS, Maria Lluïsa. *Salvador Dalí*. Barcelona: Columna, 2004. 304 p.
- BOSQUET, Jaume. *L'altre*. Palma de Mallorca: Balenguera, 2004. 84 p.
- CAMPS, Jordi [et al.]. *Cinema Trufaut. Crònica d'una any, 2002-2003*. Girona: Ajuntament de Girona, 2004. 115 p.
- CATALÀ-ROCA, Francesc. *La Costa Brava. Els homes i el paisatge (1958-1978)*. Sant Feliu de Guíxols/Girona: Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols/Diputació, 2004. 46 p.
- CLARA I RESPLANDIS, Josep. *Introducció a la història de Girona*. Barcelona: CCG Edicions, 2004. 171 p.
- CORNELLÀ I CANALS, Pere; CUFÍ I SOLÉ, Quim. *Ep, mainada! Descubrim Girona! Guia de Girona per a nens i nenes*. Girona: Edicions a Petició, 2004. 174 p.
- DIVERSOS AUTORS. *D'Andalusia a la Bisbal... amb veu de dona*. La Bisbal d'Empordà/Girona: Grup de Dones de la Bisbal/Diputació, 2004. 155 p.
- DIVERSOS AUTORS. *Segones jornades de l'Alta Garrotxa: l'ús públic*. Girona: Universitat de Girona, 2004. 88 p.
- FELIU LLANSA, Ponç. *L'any que va ploure cendra*. Barcelona: Planeta, 2004. 266 p.
- GIL I TORT, Rosa Maria. *L'assistència sanitària. Dels hospitals medievals al Parc Hospitalari Martí i Julià*. Girona: Diputació de Girona, 2004. 96 p.

Una història mil·lenària

BARTOLOMÉ, LAURA;
FUMANAL, M.À.;
SAN JOSÉ, Lourdes de; MIR, Imma.
Sant Pere de Besalú (1003-2003).
Una Història de l'Art.
Ajuntament de Besalú
Diputació de Girona.
Besalú, 2003.
184 pàgines.

L'any 2003 se celebrà amb tota la solemnitat que demanava l'ocasió el mil·lenari de la consagració del nou temple de Sant Pere de Besalú, seu de la comunitat benedictina que havia estat fundada l'any 977 pel comte-bisbe Miró. La present obra pretén ser, tal com és definida pels mateixos autors, com «el senyal físic del mil·lenari, un homenatge als artistes, artesans, eclesiàstics, nobles i gent del poble que amb llur voluntat bastiren i enriquiren el monestir de Sant Pere de Besalú, l'església la qual encara avui s'eleva incòlume sobre l'horitzó del nostre patrimoni».

A l'obra, profusament il·lustrada, es destaca com la fundació del monestir de Sant Pere sembla haver estat la conseqüència directa d'un ambiciós pla dissenyat i portat a terme pel comte de Besalú i bisbe de Girona, Miró (970-984), encaminat a convertir la capital comtal bisuldunenca en un centre eclesiàstic de primer ordre tot vinculant-lo a les grans congregacions eclesiàstiques del moment: l'orde bene-

dictí i les canòniques aquisgranenses. Fou precisament enmig d'aquesta conjuntura, amb posterioritat a la consagració de la primera església abacial (1003), que, tot aprofitant l'important progrés de la comunitat monacal, s'emprengué la construcció de la nova església durant el darrer terç del segle XII.

El procés de construcció d'aquest nou temple, una de les joies del romànic gironí i català de l'època, resta perfectament documentat en aquesta obra. L'abundant informació històrica i documental, completada amb un exhaustiu apartat fotogràfic i planimètric, permet que el lector còpsi el procés constructiu portat a terme, alhora que es presenta —segurament per primer vegada— un important compendi del panorama escultòric d'aquest important monument, una autèntica síntesi de les principals aportacions realitzades pels principals tallers escultòrics de l'època ubicats a la Corona d'Aragó.

Malgrat els condicionants històrics soferts per l'edifici i per la mateixa comunitat monàstica, expressats en forma de crisis, bàsicament les del segle XIV, els autors expliquen, gràcies a un acurat i rigorós treball de recerca arxivística, el procés d'ennobliment i de readequació de l'estructura i de les

dependències del complex monacal durant l'edat moderna (1515-1835), coincidint sobretot amb l'època daurada del cenobi, entre els anys 1714 i 1835, moment en què cessà la seva immemorial tasca monàstica com a resultat de l'exclaustració definitiva dels seus monjos.

Testimoni mut dels fets d'armes, de les revoltes polítiques i dels vaivens socials dels segles XIX i XX, el monestir de Sant Pere conserva, encara avui, el testimoni viu de la història del poble i del comtat de Besalú i, per extensió, de les terres gironines. La present obra, realitzada i publicada en record del mil·lenari de la seva fundació (1003-2003) n'és un excel·lent colofó, en posar a l'abast dels estudiosos i d'un públic interessat un importantíssim i moltes vegades desconegut material històric i documental del tot imprescindible per al coneixement i per a una millor comprensió d'un dels edificis més emblemàtics del romànic gironí i català.

Narcís Amich

